

altaa ikke). Nej, det har den aldrig gjort, men nu tale vi jo om Al og Brændevin, en anden Gang kunne vi komme til det ærede Medlems Hartkorn. Naar altjaa Staten paa Lutsusartikler skal bethede en Skyldstjørelse af Retfærdighedens Fordringer, er det kun derved, at Lutsusstaten rammer dem, der have højere Statteevne; anden Betydning have de ikke. Hvis vi tage en Genstand som Silke, ville vi alle være enige om, at det er en Overflødighedsartikel, en Lutsusartikel, men det er ikke af den Grund, vi beskafte den. Thi naar vi tænke os de højeste Lag i Samfundet, saa er det ikke for dem en Overflødighedsartikel. Naar vi tænke os Damerne komme til Hoffet, saa er Silke for dem ligesaa nødvendig, som det er for Arbejdsmanden at have Bukser paa, naar han gaar paa Gaden, selv om det er en Midsummerdag. Men spørge vi, om man af den Grund skulde lade være at beskafte Silke, svarer jeg nej. Men vi skulle ikke beskafte den, fordi den er overflødig, den er nødvendig nok, men den skal beskaffes, fordi det er en Forbrugsartikel i de Samfundslag, der have Raad til at betale Stat deraf (Berg: Man kan ogsaa slide Silke i Armod). Det er sandt, det kan man ogsaa. Naar vi tage en anden Artikel, f. Eks. Brændevin, saa er der fort lange Diskussioner om, hvorvidt Brændevin er en Nødvendighedsartikel eller en Lutsusartikel. Det er Diskussioner, som det forekommer mig ikke have nogen Betydning. Thi spørge De, om Brændevin skal beskaffes højt eller lave, svarer jeg nej, og det er ikke, fordi det er en Nødvendighedsartikel, men fordi det er en Forbrugsartikel for de Lag i Samfundet, der have mindst Raad til at betale, de Lag, hvor Statteevnen er mindst. Det er mit Synspunkt for det Spørgsmaal, om en Stat er retfærdig eller ikke. Jeg tror ikke, at der er noget andet Synspunkt end det ene, om den rammer Statteevnen eller ikke.

Og naar jeg nu spørger, om de to Skatteobjekter, vi have liggende for os, ere saadanne Objekter, at en Stat paa dem maa siges at ramme Statteevnen, saa er det jo Hovedspørgsmaalet i denne Sag. Jeg beklager, at vi ikke til Afgørelsen af dette Spørgsmaal have en saadan Statistik, som i Virkeligheden er nødvendig. Vi have den ikke overfor Sukker. Vi have ingen officiel, fuldtud paalidelig Beregning af, hvem der bruger det Sukker, som der bruges her i Landet, hvad der ikke er ganske ubetydeligt. Det var i de sidste 4—5 Aar, i Aarene 1885—1888, omtrent 27 Pund i Gennemsnit pr. Individ. Vi have ikke en Statistik, som vi kunne lægge paa Bordet og sige: deraf

kan enhver se, hvem der bruger det. Jeg antager, det er noget, vi maa skaffe os, naar man kommer til at lovgive om dette Forhold, og jeg antager, at det Udvalg, som jeg har hørt skal nedsættes om denne Sag, maa have til Opgave at forstafte sig Oplysninger derom. Men vi staa dog ikke paa ren bar Grund. Vi have noget mere end det Skøn, enhver fra sine nærmeste Omgivelser kan bringe her ind i Salen. Læge Th. Sørensen har anstillet en Række Underfølgelser om dette Spørgsmaal og har tilvejebragt en Statistik, som ganske vist kunde og burde være mere omfattende med Hensyn til sit Grundlag, men som af Fagmænd alligevel bliver anset for et særdeles paalideligt og dygtigt Arbejde. Ifølge disse Opgørelser maa man ansætte Forbruget af Sukker hos Arbejderbefolkningen til omtrent 4 Pbd. om Aaret pr. Individ, altjaa for en Familie paa 5 Medlemmer, en Husmandsfamilie, 20 Pund om Aaret. Maaſte ville disse Tal blive modſagte. (Stemmer: Ja, absolut). Ja, det har jeg ogsaa forudset, at de mulig ville, men jeg vil ſaa anmode ærede Medlemmer om at ſkaffe bedre Oplysninger fra de modſtaaende Tal, ſom vi kunne ſtole paa. Thi, jeg gentager det, det eneſte, vi have, der bethyder noget, og ſom hviler paa virkelig forudgaende ſtatiftiſke Arbejder, paa en Samling af Skemaer og ſligt, er Læge Sørenſens Arbejde, og han kommer til det Reſultat, at Sukkerforbruget her i Landet i Arbejderfamilier er 4 Pund pr. Individ, og ſaa længe vi ikke have andet og ikke ville tage det helt ud i det blåa, maa vi blive ſtaaende derved. Men hvad mene ſaa ærede Herrer, at Sukkerforbruget er hos de velhavende, hos de formuende? Der have vi deſværre ikke noget ſtatiftiſt Materiale, ikke en Gang ad privat Bøj, ſom Læge Sørenſens. Vi have ikke andet at holde os til, end hvad enhver kan dømme efter ſin Huſholdning og efter de Oplysninger, ſom jeg antager, at enhver af os i diſſe Dage har ſøgt omkring hos Venner og bekendte. Jeg vil da ſige, at Forbruget af Sukker hos en velhavende Familie vil være omtrent 20 Pund maanedlig. Det vil ikke være mindre. Det er jo noget, man ſelv kan have et Skøn over. Naagtet jeg ikke har andet at holde mig til, end hvad jeg har ſamlet ind gennem en Række af Tilfælde, og hvad jeg for Reſten ved at forhandle med ſtatiftiſke Fagmænd har ſaaet bekræftet, gaar jeg altſaa ud fra det efter min Mening ſikreſte, at Forbruget af Sukker i en velhavende Familie vil være 20 Pund pr. Maaned, altſaa det ſamme ſom for en Arbejderfamilie for et Aar.